

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Discursus Prædicabiles, Sive Viridarium Sacrarum Concionum

Paoletti, Agostino

Coloniae, 1677

Pars Prima. Bonus Pastor animam suam dat pro ovibus suis. Joan. 20.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55660](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55660)

PARS PRIMA.

Bonus Pastor animam suam dat pro ovibus suis. Joan. 20.

Non absque causa Pastori titulus bonitatis datur, cum bonum non sistat in seipso, sed dicitur credentem ad alterum, ad quem se diffundit, prout Philosophorum axioma irrefragabile. Bonum est finis diffusivum. Ergo consequenter bonitas suos in subditos egenos elargitur, sanguinem effundat, & si id necessitas requirit, vitam non parcat. Apis, quæ liquor: ex uberibus florum veratantum fugit, mel, quod in bonum aliorum cedit: Et proficit, conficit. Mutuus Columba, dum Ecclesiæ exercitui præellet, ut suis signis suis militatibus se nulli labori peperisset, & libentissimè pro suis vitam se dedisse persequeret, manum armatam hoc Lemmate subiecit: Agere, & pati fortia. Romanum est, etc. Ergo Pastor pro bono subditorum non solum non ardet, sed & periculosam aggreditur. Alfanus Nonus, ceptro, ac diademate Hispaniæ ducatus, ut modum regendi ostenderet, Pelicam pro simbolo, qui licetando proprium pectus, pullos suo sanguine vitæ restituit, hoc addidit: Pro grege, ac si diceret pro meis subditis sanguinem effundere sum paratus, elegit. Hos animos generosos similitur expressit Otto Imperator dum corosâ imperiali redimitus aulicis sibi assistentibus dixit: Faciam ut omnes intelligant quem Imperatorem elegeris, qui non vos pro se, sed pro vobis dedit. Sanctus Pastor, ac Præsul Novatus Paulinus asserit. Servile jugum obit oviculae causa liberatis: O quam diligens conditorum in bono pastore requisitam observator fuit: nempe bonus Pastor animam suam dat (id est verba sunt Divi Thomæ, vitam corporalem) vitam propriam ut oviculam è Barbarorum laeis magis crudelium manibus eriperet, impendat.

4. N. id quod utque huc breviter docui non subditurum, nisi basi Scriptræ inoiteretur, creditum. Deus Moysen mandat ad Pharaonem, ut ei legationem maximi momenti concernentem, liberationem populi Israelitici aperiat. Veni mecum te ad Pharaonem, ut educas populum meum Israel de Ægypto. Verum Moyses ineptitudinis hanc confusus post multas excusationes, & replicas nolens Deo reluctari tantummodo quid genus interroganti, à quo ablegatus sit respondere debet, quæsit: Si dixerit mihi, quod est nomen tuum? quid dicam eis. Et Deus, hæc præcisè

verba: Ego sum, qui sum, illis dices, replicat. Est adhuc, quod ego sum Dominus Deus Patrum vestrorum, Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob misit me ad vos, illis significabis. Hic subintrat Rupertus Abbas, & cur Deus de nomine suo interrogatus duas definitiones, primam, quæ verè essentiam, ac quidditatem Dei explicat, nempe: Ego sum qui sum, ac alteram, Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Jacob assignet, inquit. Secundum Logicos unius rei esse unicum definitionem, non nescio. Deus est immultiplicabilis, & ita unus, ut major unitas reperiri nequeat. Cur ergo Deus duas sui ipsius definitiones profert? Cur Dominus de uno tantum nomine interrogatus duas suggestit. Verba sunt Ruperti Abbatis, & ad unam Rupert. perunculationem duo reddidit? Si Deus recte Divo Abb. id. Hilario sic dicente: Non aliud magis proprii Dei, D. Hilario quam esse intelligitur, cur subjunxit: Deus Patrum lib. 1. de vestrorum, Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Trinit. Jacob misit me ad vos: Hæc particula mihi superflua, ac contra regulas bonæ ac veræ definitionis, quæ nec superflua, nec diminuta esse debet, militare videtur. Ego postquam Deus suam essentiam Moyfi illis verbis: Ego sum, qui sum aperuit, eidem etiam, quia operari sequitur adesse, notitiam operationum suarum ad extra communicare voluisse crediderim. Illis ergo verbis: Ego sum Deus Patrum vestrorum inferre voluit: O Moyses ab illo te ablegatum dicas, qui se beneficium erga suos, eos creando, conservando, iisdem providendo, ac omnia bona fortunæ, & gratiæ largiendo, atque eos ab omni malo liberando gloriatur. Deus Patrum vestrorum, ac singulariter Abrahami, Isaac, & Jacobi, qui mille benedictionibus à me sunt ditati: In semine tuo benedicentur omnes gentes, & Abraham, dicitur sunt repromissiones, & semine eius. 14. Ad Galat. 3. 16. Dicens ergo: Ego sum, qui sum, se non esse propter se solum, sed & propter suos, veluti Abrahamum, Isaacum, & Jacobum, ac omnes alios inferre voluit. Ac si dixerit, inquit Velaques, sic equidè sum, Ioan. An. qui sum, ut non mihi, sed meis servus sim, qui ad be. Velaq. in nefaciendum, & bene merendum de illa totus sum. Psal. 100. Ac idcirco charissimum sibi gregem gentè Israeliticam lupis voracibus in Ægypto, in d' Pharaoni luporum ferocissimo subtrahere studuit. Ego sum, 126. col. 2. qui sum, Deus Patrum vestrorum, Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob. quia non sibi solum, sed suis est. Et sicut opinatur Clemens Alexandrinus: Deus cum sit bonus, si cessasset unquam benefacere, Deus quidem cessabit esse, quod nefas quidè est. Lib. 6. Strom. dicitur Sed eius beneficentia Dei erga omnes, cum ea sic evidètiore lumine solis, ac calore ignis, vobis demon-

demonstravi? hominibus, ac maximè superioribus, ac Prælati, qui omnes non suos, sed se spectant, id bene demonstratur. Nihil olectus Jacobum hujus debiti pastoralis exactum observatorem invenio. Gratiissimus hic adolescens ad partes orientales proficiscens, ad opilionum pascua, in quibus maximè vigiliantia, ac curâ gregi intendebant, appulit. Et cum pastorculam venustissimam, ac modestissimam omnium illius ævi venire observat, ac conspicit. Hinc juveneculus ille à pastoribus, ac inlinitu non erroneo edocet, (uti re ipsa erat) illam siliam Labani sibi persuadens, ejus venulati fortissimè raptus, ac eam sibi uxorem designans, eam salutavit, & submisit honoratam amplectitur, & osculo delinivit: & absque dubio eum suum cordis prodidisse affectum his verbis, eris mea Sponsa, credo. Sacet

Genes. 24.
31.

Textus, qui hanc rem narrat, sic ait: *Osculatus est eam, ac dein rem miram, nempe quod Jacob in lachrymas proruperit inconsolabiles, fletuque verba luctuosa addiderit. Et elevata voce flevit, subdit. Equis hujus juvenis actionem non demeretur? quæ causa ut plangarim? potius jubili, ac lætitiæ anam habuit. Non? subdunt septuaginta: Et exclamans sua voce flevit, os lamentis, ac suspitibus, afflictionem animi, & oculi veraces cordis nuntii, ejus dolores prodere videbantur. Sed quænam major quies, ac delectatio, quam objecti omnium desideratissimi præsentia fuit? An forsitan mala sibi obventura qua sibi copulanda erat, augurabatur? Nequaquam, nam Rachel non teretica, morosa, perfida instat plurimum, quæ miserum maritum, in desperationem agunt, erat. Fortitrane, ut volunt nonnulli, cum præ gaudio in lachrymas, quia in consanguineam incidisset, quæ sibi desponsanda erat, prorupisse credemus? si hæc ratio valeat, jam & ipsa Rachel plorasset, cum mulieres, verba sunt Lyran, sine pronæ ad lachrymas magis, quam viri, videtur quod potius debuisset dixisse de Rachel quod flevisset, insuper ipse Lyranus opinionem Hebræorum adducit, quam satis probabilem asserit, Jacobum nempe idcirco plorasse, quia domo paternâ abiens plures opes, gemmas, uniones, quas secum asportarat, ab Elipat primogenito Elau, qui eum interceptus fuerat, & cum multitudine armatarum comprehendit, & omnibus bonis spoliatum dimisit. Spoliatus est. His ergo se privatum videns elevata voce flevit. Sed hic mihi nova difficultas oritur. Cur statim post infortunium non ploravit, ac planxit? cur lachrymas tam diu continuit, & postea in sinum charitissimæ Rachælis effudit?*

Nicol. de
Lyra ibid.

Lyran.
ibid.

idem Lyranus id factum, quia nullo duntaxat honorate, suam Sponsam, velut servus Abrahami honoratam Rebeccam, respondit: *Quis pro vidit consobrinam suam, & non habuit aurum, argentum, seu pecunia ad dandum sibi sicut servus Abrahami dederat Rebecca, memor hujus reipse lachrymari. Flevit, quia se non posse sua fatiscere obligationi, ostendendo se erga Rachælem beneficium, cognovit: et eam exultans elevata voce flevisse dicitur qui antea non ploravit, quod suis potius, quam sibi esse debere dicitur. Id quem libet Prælarum, ac Pastorem curam habentem gregis angere deberet. Ego multos cruciari, ac dolere, quia oves habent maculas, nec lac mulgere, vel lacum tondere, nisi si mul pellem detrahant, possunt, credo. Hi potius mercenarii quam boni pastores, quia boni Pastor animam suam dat pro ovibus suis, & carum ventur.*

6. Hanc conditionem Aaron Pastor gregis stultici, qui multos transgressores divinum præceptionum habebat, dum hinc innumeros famam Moysis læcesseret, ille temerè, igni incensum miscendo dignitatem sacerdotalem subrogaret, alter adhaerendo transgressoribus, cessaret, non solum cognovit, sed & ad præm rexit: sed Deus merito contra illos exarduit, & seditionis acriter puniens reliqui se conuere, nec inter gentes suscitare seditiones diceret. Et dum Deus penam exculatorus erat, Moysi, ac Aaroni secederent, ne flagellis divinae justitiæ involverentur, præcepit: *Dixit Dominus ad Moysen, recedite de medio hujus multitudinis, ego nunc delebo eos. Et subito recesserunt a medio. Quis faceret textus subnectat attendit. Moyses furorem Dei in transgressores fulmina tam vibrantem videns, jam enim egressus est in Thure, & plaga de saxis, sacrotoni Aaroni suo fratri, ut Thure, ac in censo in medio populi manentem chivim placare studeret, justit. Tolle in visum & hausto igne de altari mitte in censo deponere. Hæc ulque res bene aguntur, Moyses præcedere agit, ac nemo id negat: sed præcepit ut in medio gregis se sistat, pergens ad populum, ut roget pro eis, illa justitio nimis dura, ac indifferens, nec rectitudini charitatis conformis, quia egressus est a Thure, & plaga de saxis, mitti voluit. Quomodo ipsum miror Aaronem, qui dum mortis non accit, absque reflexione ad mandatum Dei acceptum datum. Recedite de medio hujus multitudinis, in medium reorunt ubi flamma magis lætior de gregis ingerit: *Cucurrerit ad medium multitudinis quam**

iam vobis intendendum. O Aaron: an non periculum, cui obijes vides: Hoc fortunam tenere est. At Moyses tibi id mandat: pergens cito ad populum, &c. Deus dico ego, id tibi vetat. Reverti de medio huius multitudinis. An non ab illis dicitur scire Deum statum flectere potes? N. Aaron quia Pastor erat bonus, & ut greges eriperet, propitiam debebat negligere vitam: Bonus Pastor animam dat pro ovibus suis. Totum id gregi facere debuit. Supra hoc Divus Ambrosius con- cepit hic digna doctrinam format. Cum divina propter contumaces in plebem serperet, me- ritum inter mortuos, revertens Aaron obijit, an merum speret non plaris periret; vere vir men- tis, & animi sacerdos, qui se pro Dominico grege quasi Pastor bonus pro obijeret affectu.

7. Nunc a Synagoga ad ecclesiam, a sacerdote Hicelico ad Pastorem ecclesie, ad Arone ad sanctum Petrum, & cui filius Dei solum gregem agnis, & ovibus mixtum ostendit, transiamus; pmo de ac dicitur: Petre hucusque te hominem perfectum, prudentem sum expertus, nec ullum mentem ac sic Pastorem invenio. Omnem te diligentiam, possibilem adhibiturum, ac curam, non solum ut de bonis pascuis et providas, sed & de Argeum futurum, ut a lupo infernalium illam de- fenderis, scio. Et gregem: Pasce oves meas: simi- liter agnos tribuero: Pasce Agnos meos. Tribus quibus ait Doctor Angelicus: Doctrina verbo, quia exemplo, & temporali subditio, quibus pralatus debet: pasce debet. Vel ut ibidem dicit: Pasce oves meas: Pasce autem oves est credentes in Christo, sicut si deficiant, confortare, terrena sub- stantia procurare. Exempla virtutum cum verbo predicantur impudere, adversarius obijere, er- rantes subditos corrigere. Sed filius Dei, postquam Petrum caput, ac pastorem gregis constituit, dis- ciplinam mutare, & nonnullas particularitates adnotantes ea, quae eidem Apostolo obventura agnos, pascere videtur, cum esset junior cingebat, & quibuslibet ait ovibus, cum autem senectus a- gnos erigeret, & dicit, quo tu non vis: quibus nil aliud quam mortem ejus denotare voluit: Hoc autem dicit significans, quia morte clarificatus esse Deum. Sed qualis est haec connexio, dum Clavibus perionam Petri ac mortem iungit: vix enim ad hanc dignitatem exeret, & jam mor- tem notaret? Dionysius Carthusianus ingeniose mysterium penetrat, & Christum sic loquentem interpretatur. Nunc cum te pastorem constitui, ac tu gregem constituisti, omnibus tuis commo- dus te poliare tebebis, nec in aliud quam peccato

ta tibi commissa intendere, & si necesse fuerit, vitam, & sanguinem profunderere debebis: signifi- cans quia morte clarificaturus esset Deum: ut pra- latus, vel pastores agnoscant, ait Dionysius, quan- tum habeas Christum diligentiam, dilectionem, & curam pro suis fidelibus, quam sollicitudine velis eos cu- stodire, quam districte requirat rationem de eis. Et curi dicitur. Quia pralati debent esse parati ad moriendum pro grege commisso, ideo consequenter pra- dicit Petro de qualitate sui martyrii: unde evi- denter, quod bonus pastor animam (id est vitam) suam dat pro ovibus suis infero.

8. Divus Gregorius pontifex Christum re- demptorem nostrum non solum praecipisse pas- toribus, ut animam hoc est vitam pro grege ex- ponerent, sed & ipsammet velut caput omnibus exemplum se praebuisse affirmat. Fecit quod mo- nuit Christus, pro ovibus animam posuit. In laetis Evangelis nec miniam contradiccionem, quia omnes Evangelistae puram, & simplicem verita- tem scripserunt, scio. Nihilominus experientiam contrarium edocere puro, ut quis successum passio- nis Christi non eodem modo ab Evangelistis Mat- thaeo, ac Luca recensitum nesciat: praesens ut im- posturas, ac falsas accusationes a ministris contra filium Dei audivit, exactissime rem examinare decrevit. Sed postquam diversissime plures particu- laritates, ac capita examinasset, & accusantium iniquitas, & acculati innocentia apparuit. Unde ab omni cum calumnia liberans, coram omnibus innocentem his verbis teste Divo Luca: Non in- venio causam in hoc homine, proclamavit. Et hinc non obstantibus Pilatus ob varios respectus, ac suspensus contra jus innocentiam morti crucis adjudicavit. Tollite eum vos, & secundum legem vestram crucifigite. Haec impia sententia sine mora executioni mandata est: Et aspero ligno fuit Servator affixus, Divus Mattheus facti cau- sam adferens: posuerunt super caput causam ipsius scriptam inquit. Idem sanctus Marcus affirmat: Et erat titulus causa ipsius: hic contradictio sta- tum pro dicit. Si praesens absque causa cum morti addidit, quomodo causa ejus mortis, ipse vertici suspensus dicitur? an ita stolidus fuit Iudex, ut nul- lam invenire poterit: vel an adeo maligni fue- runt, ut quantumvis causa non esset, tamen eam assignarent? N. quid sanctus Marcus subnectat obijerimus, ac dein non esse contradiccionem, sed mysterium dicemus. Et erat titulus causa ejus Carthusius scriptus ait Dionysius Carthusianus, quare cruci- fixus esset: & quoniam huius rei causa: Rex Iu- daeorum; nulla alia est, nisi quod cum esset Rex 44.

Dionys. Carthus. in cap. 21. D. 10. art. 50. fol. 273. B.

D. Gregor. hom. 14. Evang.

Luc. 23. num. 4.

Matt. 27. num. 37.

Marc. 15. num. 26.

Dionys. Carthus. in cap. 27. Matt. 27. art. 22.

Handwritten notes in the right margin, including the word "diab" and other illegible scribbles.

Judeorum, ac totius generis humani, quod in miseris culpæ jacens jamjam faucibus lupi orcin devorandum, ac jam voraginibus inferni hauriendum erat, velur Rex, & pastor, qui vitam suam debet dare pro ovibus suis vitam morti expoluerit, & ut vitam gregi daret, morti contentus fuerit. En ergo causam: posuerunt causam, nempe cum fuerit Rex, & pastor pro grege morti debuit.

10. Ant. Hæc totius causa, sive mortis Christi summa est, quod Rex hominum sit, quod perinde est, ac si dicatur, non à se, non à senio, non ab hominum oratio, non à criminis pena, sed à regia dignitate mortis nas. 11. fol. idum accepit: ut principis munus, & partes unde. 2. 4. 7. col. 2. 2.

Matth. 26. 39. Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste; verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu. Ac ut se non flagitare gratiam impossibilem, & patrem suum

Marc. 14. 36. velur cunctipotentem, quidquid vult, posse, demonstraret, teste Divo Marco: Abbas pater omnia tibi possibilia sunt, subjunxit. Tu, quidquid vis, vales, adeoque velur pater benignus preces filii rejicere nequis, ideo Transeat à me calix iste. Ego, num Christus voti compos factus fuerit, scire velim? ac non solum negativè respondeo, sed non obstante quod Patri omnia possibilia sunt, cum Divo Paschasio impossibile esse ob bonitatem, ac justitiam ut exaudiri potuerit, dico. Impossibilitas ista de justitia venit, ac bonitate Dei; Sed ego radicem unde hæc impossibilitas proveniat, libenter penetrem. Et quidem id non provenit ab impotentia Patris, quia habet plenitudinem, non ab incapacitate, ac demerito filii, quia erat justus, & innocens, non à necessitate generis humani: hæc enim quantumvis fuisset maxima, nihilo scilicet unice gurtà sanguinis, unico intuitu, unico cogitatu redimi potuit. Cur ergo, inquit D. Paschasius, impossibile fuit cum non bibere calicem passionis, & mortis? Impossibilitas ista de justitia venit, ac bonitate Dei. Christus gregis Apostolici, ac gregis totius generis humani fuit Pastor, idcirco, quia bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis, impossibile fuit calicem passionis ab eo transferri. Et ex hac impossibilitate obligatio, quâ ad fundendum sanguinem, & mortem obeundam, ut suos à lupis avernibus eriperet, ac periculis æternæ damnationis subtraheret, & ad pascuum paradisi condu-

D. Pasch. lib. 11. in marg.

ceret, ortum duxit. Hinc ait Paschasius: Impossibile erat, ne nos bonitate sua, sua, justitia servent, ad pascuum omnium pastorem vestigis institerent, Gallus, mus Roschildensium Episcopus fuit: dum Deorum Regi fama nonnullis Regale regnum verbis petierat, ac Regiam altitudinem pupugisse retulisset, tales die circumloquio, ac sacro Mille altate telecens, ficans, qui non loquere. Non multo post ut Rex feritatem barbaram peccerit (gratum enim Deo prestatum obsequium: quia nonnulli magnates quidquid voluerint, juxta illud arbitantes esse impune quidquid delirant reges licitum p t ut, arbitrabatur) ad Ecclesiam se contulit: ac Episcopus ingreditur se episcopio, ac baculo pastoralis aliquoties pectus percussit, & acti verborum acer hominidum, & similibus verborum aculeis pettingens excomunicatum denunciavit, & velur loco sacro indignum repulit. At Palatini Regem suum injuriis affectum dum viderunt, gladius exereuerunt, ac unicum nutum principis homicidæ, ut illum contumeliam vindicarent, respectabant. Sed sancte presul, an non in pectore Regis, ac aurium itæ flammæ evaporari vides? An non vides gladios eos exeruisse, & unicum nutum Regis præfolari ut te trucidet? Ergo fugâ tibi consistere, ac periculo mortis te subtrahere. Quod sanctus Paschasius de Christo impossibile erat, cum enim esset pastor, obligabatur ad fundendam vitam, hoc & ego de hoc præfule hic dicam. Bonus pastor animam dat pro ovibus suis. Et quid sequitur? Lepo in agnum mansuetum migravit: Deo miserante Regis iram, ille penitentia factis commiseratus adeo percussus est, ut ultro repentes palatium suum, deposuerit infulus, & induerit sacrum cinere aspersum: Eo habitu rediens in atrium ecclesiæ, vis ad valvas humi, gemebundus Deum adorabat, largi lacrymarum imbrem madens. O insigne pastorem. Non velur mercenarius ad conspectum lupi aufugit: de illo non veritatem vides lupum venientem, & fugit, sed intrepidus, & velur bonus pastor, qui animam dat pro ovibus suis, hostis, nec timore mortis gredum retulit.

11. Verum nonnullos, qui non nisi damno laboratorum propriam vitam conservare studerent, repete est. Hi in nihilo à Rege Achab omnium Israeliticorum regum pessimo abeunt; Pauper Naboth, quia huic Regis peitioni vineam largiendo annuere noluit, in tantam cum trahitur deject, ut in aula se abdens, furore afflicto, hæc

defectu intra se sic discutret. Ergone subdito-
rum vilissimus, tam fit ceteratus, ut Regi in fa-
ciem aliquid neget? Ego gratis eam nolui: sed
ad solvendum illam me obולי. Et quamvis prin-
cipis non solum opum, sed & virae subditorum
sunt absoluti domini, auctoritate tamen hac plenā
non possit, sed omni humanitate possibili cum eo
agere velit. Ac ille ergo tam audax sit, ut Regis
potestatem repellat? certe Nabothum possi-
derit, & ut sibi praemordat manus, volo. Hic
denunciat sacri Textus: *Projiciens se in lectulum*
suum, auertit faciem suam ad parietem, & non co-
medit panem. Illuc possibi e Regem tanto mo-
dore iradi, ut nec cibum caperet, nec panem
manducaret: Liranus ex indignatione, ac impa-
trentia id pioveisse affirmat. Abulensis dicit,
Solus tunc comedere panem, nec bibere praeterea
quodque in eo digeretur sumus ille iracundia. Ve-
rum sanctus Pater Ambrosius, ut hoc factum
explicet, unicum verbum, quod multum propo-
sito nostro servit, adiungit. Ubi scriptura solum
legit non comedere panem, addit ille sum. Ergo
comedere panem alium? quoniam. Quia magna-
spans, sudore, ac laboribus subditorum com-
posito vivere voluit. Et non manducavit panem
suum, quoniam querebat alienum: Etenim dicitur
magis alienum panem quam suum manducant,
qui rapit vivunt, & rapinis sumptum exercent
suum. O quam multi sunt pastores, qui mensam
suam maximā laetitiam fructuum & pecorum
suae custodit deputatorum instructam esse vo-
lunt: Hi nomine tenus pastores, & reipsa mer-
cedarii peiores sunt. Merito nomen pastoris per-
ditur, non enim pastores, sed mercenarii vocantur,
qui non pro amore istius oves dominicas, sed ad
temporales mercedes pascunt. Merito in hos pet-
it. Etzechiel accerbarum minarum plaustra ful-
minat. Va pastoribus Israel. Vae iis, quia tempus
erit, cum rationem de impostis oneribus, ac tri-
butis a subditis solutis reddent. Sed cur, quia
pascunt fametiplos, proprium interesse pallio
subdito eharitari regentes, substantias pauper-
rum se vestierunt, ac sustentarunt, & luxus suos
habentibus, sudoribus, pane, & sanguine vasallo-
rum manu teoverunt. Nonne greges à pastoribus
pascuntur? Pastor ut gregi subveniat, proprio
onibus cellas subtrahere debet. Et sanctus Pater
Augustinus dum nil esset, quod in pauperes ero-
garet, sacra vasa aurea, ac argentea confingere, &
in pecorum subsidia impendere non esse malum,
sed opera bonum iudicavit. Sed nonnulli pastores
lac, ac lacum iis detrahunt, & tam macilentos eos

reddunt, ut pedes eos non ferant. *Lac comedebat,*
& lacis operiebamini, & quod crassum erat,
occidebatis: gregem autem meum non pascbatis.
Hinc in textum allatum Divus Pater Augusti-
nus sic commentatur. *Quid ergo isti increpantur?* **D. P. Aug.**
Vnde arguuntur: quia cum lac sumerent, & la-
tris se regerent, oves perditas negligebant. Qui pra-
bet lac, victum praebet; qui praebet lanam, honorem
praebet: ista sunt duo quae à populis quarunt, qui
seipso pascunt. Sunt pastores non ut dent iis quod
debent, sed ut subtrahant quod possunt. Sufficit,
& quiescamus.

PARS PRIMA.

12. **ET** alias oves habeo, quae non sunt ex hoc ovili-
h, & illas oportet me adducere. Boni pasto-
ris omnem possibilem adh. bere c. natum, ut gre-
gem ad pascua salutis, ac ovile paradisi ducat, of-
ficium est. Unde per alias oves, quae non sunt ex
hoc ovili, gentiles, qui idola celebrant, verba sunt
Cornelii à Lapide, *ideoq; eram oves non Christi, sed*
Satanae, quas Christus ex ovili Satanae transtulit in
ovile suum, intelligit. Sed bene mysticam locutio-
nem nostri pastoris observemus. Et illas oportet
me adducere. Sanctus Thomas id ita explicat,
id est opportunum. Sic Divus Gregorius Thoma-
sturgus Neocæsariensis Antistes egit. Hic ad
insulam evehctus solum septendecim fideles sub
se numeravit, sed per gratiam Dei, ac suam dili-
gentiam adhibitam omnes infideles ad gregem
Evangelicum adduxit: unde dum animam agens
ab atlantibus quot infideles superessent rogans,
audierit tantum superesse septendecim: Deo gra-
tias immensas egit: Totidem, inquit, eram fideles,
cum crepi Episcopatum. Sciebat obligationem
suam. Oportebat enim illas adducere.

13. Hic rō oportet, quod proprie necessitatem
si non cōactionis, ad minus infallibilitas impor-
tat, ponderare debemus. Deus enim omnem
possibilitatem impendit, ut grex consequatur salu-
tatem ac ē pascuis dæmonis ad pascua fidei Evan-
gelicæ reducat mandata. Hinc sancti, Basilus,
Gregorius Augustinus, Ch. ylostomus. Tō oportet
Patris præceptum significare assentunt. Ergo
necessario, & infallibiliter illud est observan-
dum, concludit enim Angelicus. *Quia spiritua-*
lis gregis salus, præponderat corporali vita pasto-
ris, ideo cum periculum imminet de gregis sa-
lute, debet quisq; spiritualis pastor, corporalis in Pf. 28.
vita sustinere dispendium. Quid pastorem coe-
lestem, dum de grege loquens ait cognosco oves
meas

Corn. à
Lap. in c.
10. lo. v.
10 fol. 403
col. 1
D. Tho. in
2. 2. q. 10.
lect. 4. fol.
60. col. 2.
D.

In Brev.
Rom. in
lect. 2. 2.
noctur.

D. Basil.
hom. 28.
Greg. hom.
14. in E-
meas

Handwritten notes in the right margin, including the word "LITUR" and other illegible characters.